

ATIK YÖNETİM PROSÜDÜRLERİ

AMAC

Bu prosedürün amacı, Bağfaş sahası içinde çıkan tüm atıkların azaltılması, toplanması, depolanması, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı için uygulanacak yöntemleri belirler.

KAPSAM

Tüm tesis ve liman sahasında çıkan atıkları kapsar. Taşeron firma atıkları, taşeron firma ile yapılan sözleşmeler doğrultusunda yönetilir.

SORUMLULAR

Üst Yönetim, SEÇ-K departmanı, Bakım departmanı, Operasyon departmanı, İdari İşler

TANIMLAR

- **Katı (kontamine olmamış) Atık:** Üzerine kimyasal bulaşmamış, üreticisi tarafından atılmak istenen ve çevrenin korunması için düzenli bir şekilde bertarafı gereken katı atıklardır. Evsel atıklar (yiyecek atıkları, çöpler), Endüstriyel nitelikli evsel atıklar ve Ambalaj atıkları (tahta, naylon, karton, vb) bu kategoride incelenirler.
- **Tehlikeli (kontamine) Atık:** Parlayıcı, patlayıcı, zehirli, korozif, su ve hava ile temas halinde zehirli gazlar çıkaran katı veya sıvı, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde tanımlanmış atıklardır. (Pil, lastik, akü, elektronik atık, kimyasal atık,...vb.)
- **Tıbbi Atık:** Hastalık taşıyan maddelerle kontamine olmuş atıklardır.
- **Taşıma Lisansı:** Tehlikeli atıkların, fabrika dışına taşınması için kullanılan taşıyıcı firmanın Çevre Bakanlığı'ndan alması ve 3 yılda bir yenilenmesi gereken lisanstır.
- **Bertaraf Lisansı:** Tehlikeli atıkların yakılarak veya yerüstü düzenli depolama tesislerinde bertarafını sağlamak üzere bertaraf firmasının T.C. Çevre Bakanlığında temin etmesi ve 3 yılda bir yenilenmesi gereken lisanstır.

HAZIRLANMA TARİHİ	ONAYLAYAN
	Fabrika Müdürü

- **Atık Alanı** : Atıkların sınıflarına göre depolandığı ve etiketlenmesinin yapıldığı alanlar.

UYGULAMA

Atıkların Toplanması:

Tesis genelinde çıkan atıklar yasal gerekliliklere uygun olarak sınıflandırılıp aşağıda belirtilen renk ve türdeki atık kapları içinde **kaynağında ayrı** olarak toplanır. Atık kaplarının üzerinde toplanan atığın cinsi tanımlanır.

- Atık kağıtlar ofislerde bulunan “KAĞIT ATIK” “NAYLON ATIK” kutularının içinde, sahada “MAVİ” renkli atık kaplarının içinde toplanır ve Belediye ekiplerince geri kazanım tesisine götürülür.
- Evsel katı atıklar ve Endüstriyel atıklar “YEŞİL” renkli atık kaplarının içinde toplanır ve belirli periyotlarda tesis içindeki büyük çöp konteynerlerine dökülür ve Bursa Valiliği Çevre Koruma Birliği araçlarınca çöp fişi karşılığında düzenli depolama alanlarına götürülür.
- Atık “Piller” birimlerde bulundurulanan “ATIK PİL” kabında toplanıp, dolduğunda TAP derneği tarafından alınır.
- Atık “Aküler” Tehlikeli atık sahasında toplanır ve lisanslı geri dönüşüm tesisine verilir.
- Birimlerden çıkan kimyasallar ayrı ayrı olarak özel kaplarında birbirine karıştırılmadan toplanır.
- Atık “Fluoresan ve Civalı Ampüller” kırılmayacak şekilde kartonlanarak varil içinde Tehlikeli atık sahasında toplanır ve lisanslı bertaraf tesisine verilir
- Elektronik atıklar, tesis içindeki “ELEKTRONİK ATIK” kutusunda toplanıp, lisanslı geri dönüşüm tesisine verilir.
- Atık “Kartuşlar” ve “Tonerler” sızdırmaz kalın plastik torbalara konarak Tehlikeli Atık sahasında toplanır ve lisanslı bertaraf firmasına gönderilir.
- Boşalmış olan yağ, boya ve kimyasal varilleri toplanıp, Tehlikeli atık sahasındaki atık boş varil bölümünde toplanır.

HAZIRLANMA TARİHİ	ONAYLAYAN
	Fabrika Müdürü

- Operasyon sırasında çıkan cam numune şişeleri tesisdeki “TURUNCU” renkli atık kaplarında toplanır ve kalın plastik poşetlerle Tehlikeli atık sahasına alınır.
- Asbestli olduğu bilinen veya şüphesi bulunan atıklar ve kullanım dışı kalan stok malzeme atıkları sızdırmaz kalın plastik torbalarda toplanır. İçinde asbest olduğunu gösterecek şekilde beyaz renkli büyük harflerle kırmızı zemin üzerine “DİKKAT ASBEST İÇERİR” ibaresi yazılır.
- Petrol türevli yağlı ve kimyasal içeren sıvı atıklar tesis içindeki slop tanklarında bekletilir. Belirli periyotlarda varillere alınarak Tehlikeli atık sahasına gönderilir, Gümrük onayı alınarak lisanslı bertaraf tesisine verilir.
- Atık yağlar, Tehlikeli atık sahasında sızdırmaz orijinal kaplarında toplanır. Kategorisine göre ilgili bertaraf veya geri dönüşüm tesisine gönderilir.
- Tıbbi atıklar; Revirde kırmızı poşetlerde ve delici atıklar için özel kutularda biriktirilir. Tıbbi atık etiketi ile etiketlenir. Biriktiğinde tıbbi atık toplayan lisanslı taşıyıcılarla anlaşarak, lisanslı tesislerde bertarafı sağlanır.
- Atık olarak değerlendirilen ömrü tamamlamış lastikler Tehlikeli atık sahasına alınır ve lisanslı geri kazanım tesisine gönderilir.
- Hafriyat atıkları müteahhitle yapılan anlaşma doğrultusunda lisanslı depolama sahalarına gönderilir.
- Separatör çamurları, tank dip çamurları ve diğer çamurumsu malzemeler atık sahasında sızdırmaz kaplarda biriktirilerek lisanslı firmalarla taşınması ve bertarafı sağlanır. Metal atıklar, hurda olarak satılır.
- Gemi atıkları, İzaydaş ile yapılan sözleşme doğrultusunda İzaydaş atık gemileri tarafından alınmaktadır. Marpol 73/78 Ek I, slop ve Marpol Ek II tamamı kapsamındaki gemi atıkları, Atık kabul tesisine atık hattı ile alınır ve yasal gereklilikler doğrultusunda uygun bertarafı sağlanır.
- Tank nefesliklerinden ve dolum sırasında oluşan emisyonlar ölçümlerle ve Emisyon izni ile kontrol altında tutulmaktadır.

HAZIRLANMA TARİHİ	ONAYLAYAN
	Fabrika Müdürü

Atıkların Tesis İçinde Taşınması

- Atık kutularının ağzı kapatılarak, atıkların sızma ve dökülme yoluyla etrafı kirletmesine izin verilmez. Atıkların biriktirildikleri birimlerdeki toplama kaplarından atık alanındaki geçici yerlerine taşınmaları SEÇ-K Bölümü tarafından, Genel Çalışma İzni verilerek yaptırılır.
- Atıklar, tesis dışından atık sahasına taşınacaksa lisanslı araç kullanılarak taşıma işlemi yapılır

Atıkların Etiketlenmesi ve Atık Sahasında Depolanması

- Tehlikeli Atık alanından SEÇ-K Bölümü sorumludur. Tehlikeli atık sahası kilit altında tutulmaktadır. Atıkların ilgili noktalara uygun şekilde atılmasından ise tüm çalışanlar sorumludur.
- Atık alanına getirilen atıklar SEÇ-K Bölümü tarafından “atık türü, tarih, miktar” içeren etiketler ile tanımlanır. Bu etiketlerin “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği”ne uygun olarak hazırlanması zorunluluğu vardır.
- Atık alanına getirilen ve atık alanından gönderilen atıklar için “Atık Takip Çizelgesi” oluşturulması ve atıkların kayıt edilmesi SEÇ-K Bölümü sorumluluğundadır.
- Atık Sahasında birbiriyle etkileşime girebilecek atıklar değerlendirilerek ve bir çevresel risk oluşturmayacak şekilde bir yerleşim planı oluşturulmuştur. Tüm atıklar: ilgili alanlarda, tabelalarda yazan türe göre düzenli bir şekilde bırakılır.
- Atık sahası depo tabanının geçirimsizliği sağlanmakta ve sızıntıların dışarıya çıkması tavaralarla engellenmektedir. Atıklardan oluşabilecek kimyasal sızıntı ve döküntülerin toplanması için absorban malzemeler ve acil durum ekipmanları mevcuttur. Olası bir kaza durumunda SEÇ-K Bölümü bilgilendirilir.

HAZIRLANMA TARİHİ	ONAYLAYAN
	Fabrika Müdürü

Atıkların Tesis Dışına Taşınması, Bertaraf ve Gerikazanım İşlemleri

Tehlikeli atıklar; atık miktarı 6000 kg 'ı geçmemek kaydı ile en fazla 180 gün geçici tanımlı depolama sahasında depolanması sağlanır. Diğer atıklar için atık alanı doldukça, taşıyıcı firma çağrılarak bertaraf/geri dönüşüm firmalarına gönderilir.

Tehlikeli atıklar lisanslı, bertaraf/geri kazanım firmalarına gönderilir. Her sevkıyat öncesinde aracın ve firmanın lisans belgeleri kontrol edilir. Gönderim sırasında aşağıdaki hususlar takip edilir:

- SEÇ-K Şefi tarafından, ULUSAL ATIK TAŞIMA FORMU doldurulur. Yeşil form (D formu) taşıma başlamadan önce SEÇ Şefi'nde kalır. Mavi (A), pembe form (B) ve beyaz form (C) formları taşıma esnasında bulundurulmak kaydı ile taşıyıcıya verilir. Taşıma ve bertaraf sonrasında SEÇ Şefi onaylı formları (B) ve (C) geri alarak, takip etmekle sorumludur.
- Tehlikeli atık kodlarının, net miktarların Ulusal Atık Taşıma Formlarına doğru yazılması önem arz etmektedir. Atık Kodları için Çevre ve Orman Bakanlığı sitesinden takip edilir.
- Formların (D) nüshası belirli periyotlarda Çevre İl Müdürlüğü'ne iletilir.

Gemi atıkları lisanslı, bertaraf firmalarına gönderilir. Gönderim sırasında aşağıdaki hususlar takip edilir:

- SEÇ Şefi tarafından, MARPOL73/78 EK I, II VE IV KAPSAMINDAKİ ATIKLAR İÇİN TRANSFER FORMU doldurulur. Yeşil form (D formu) SEÇ Şefi'nde kalır. Mavi (A) atık veren gemide kalır. Pembe form (B) atık alma gemisinde kalır. Beyaz form (C) Çevre İl Müdürlüğü'ne iletilir.

HAZIRLANMA TARİHİ	ONAYLAYAN
	Fabrika Müdürü